УДК 316.61

DOI: 10.35340/2308-104X.2020.89-4-16

**РОЛЬ ЦЕНТРІВ ПРОФЕСІЙНО-
ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ЗАЙНЯТОСТІ В ФОРМУВАННІ
ТА РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО
КАПІТАЛУ**

**THE ROLE OF VOCATIONAL
AND TECHNICAL EDUCATION
CENTERS OF THE CIVIL
EMPLOYMENT SERVICE IN THE
FORMATION AND
DEVELOPMENT OF HUMAN
CAPITAL**

НАЗАРЕНКО Ю. О.,
аспірант Інституту підготовки
кадрів державної служби
зайнятості України

NAZARENKO Yu.,
Post-graduate Student, Institute of
Personnel Training State
Employment Service of Ukraine

У статті висвітлено сучасні особливості діяльності системи закладів професійно-технічної освіти державної служби зайнятості України. Виконуючи завдання ефективної підготовки висококваліфікованих робітників шляхом професійного навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації, центри професійно-технічної освіти служби зайнятості відіграють важливу роль у формуванні та розвитку людського капіталу держави, для окремих її територій і галузей економіки. Акцентовано, що заклади освіти служби зайнятості активно використовують новітні технології навчання, а також елементи відділеного, інклюзивного, дуального, неформального професійного навчання.

Ключові слова: людський капітал; державна служба зайнятості; центр професійно-технічної освіти; дуальне навчання; неформальне професійне навчання.

В статье представлены особенности деятельности современной системы учреждений профессионально-технического образования государственной службы занятости Украины. Выполняя задания эффективной подготовки высококвалифицированных работников путем профессионального обучения, переподготовки и повышения квалификации, центры профессионально-технического образования службы занятости играют важную роль в формировании и развитии человеческого капитала государства, отдельных территорий и отраслей экономики. Акцентировано, что образовательные учреждения службы занятости активно используют новейшие технологии обучения, а также элементы удаленного, инклюзивного, дуального, неформального профессионального обучения.

Ключевые слова: человеческий капитал; государственная служба занятости; центр профессионально-технического образования; дуальное обучение; неформальное профессиональное обучение.

The article presents the peculiarities of the modern system of professional and technical education institutions of the State Employment Service of Ukraine. The employment service's professional education centers

play an important role in the formation and development of the human capital of the government, individual territories, and industries by effectively training highly qualified workers through professional training, retraining, and advanced training. It is emphasized that educational institutions of employment services actively use the latest training technologies, as well as elements of remote, inclusive, dual, non-formal professional education.

Keywords: *human capital; state employment service; center for professional education; dual training; informal professional training.*

Постановка проблеми. В сучасних умовах розвиток економіки безпосередньо залежить від накопичення і впровадження людського капіталу. Саме люди з їх освітою, соціокультурним і духовним рівнем розвитку, кваліфікацією, професійним досвідом визначають можливості та межі необхідних змін [1; 2, с. 127]. В сучасній економічній та управлінській науці: під людським капіталом маються на увазі отримані знання, навички, енергія людей, та інвестиціями в людський капітал вважаються витрати на здобуття освіти, інформації, кваліфікації, на підтримку здоров'я, виховання дітей та ін. [3, с. 155]; вважається, що людський капітал є результатом інвестування і гарантує протягом певного проміжку часу потік доходу, тобто створюється тоді, коли людина інвестує в саму себе, отримуючи освіту, і кваліфікацію, а окупаються інвестиції в людський капітал у вигляді продуктивної і кваліфікованої праці, високої заробітної плати і морального задоволення від праці [4, с. 216].

Професійна (професійно-технічна) освіта є вагомим складником системи освіти в Україні і відіграє важливу роль у формуванні та розвитку людського капіталу. Відповідно до чинного законодавства, «професійна (професійно-технічна) освіта спрямована на формування і розвиток професійних компетентностей особи, необхідних для професійної діяльності за певною професією у відповідній галузі, забезпечення її конкурентоздатності на ринку праці та мобільності і перспектив кар'єрного зростання впродовж життя» [5, ст. 15]. Здобуття такої освіти в Україні забезпечують відповідні освітні заклади – заклади професійної (професійно-технічної) освіти. Зазначені заклади здійснюють підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації на основі базової або повної загальної середньої освіти [там само]. Отже, заклади професійної (професійно-технічної) освіти виступають (поряд з іншими складниками національної системи освіти та численними навчальними закладами різних рівнів освіти) важливою інституцією забезпечення процесів формування та розвитку людського капіталу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці формування та розвитку людського капіталу в Україні присвячена доволі численна кількість праць вітчизняних науковців, серед яких Головінов О. [6], Грішнова О. [7], Захарова О. [8], Лібанова Е. [9]. Вивченню місця і значення системи освіти в процесах формування та розвитку людського капіталу в Україні присвячуються роботи Семів Л. та Семів Р. [10], Петрушківської Е. [11], Фудорової О. [12] та ін. Проте, питання, що стосуються визначення місця, розуміння ролі та оцінювання значення центрів професійно-технічної освіти державної служби зайнятості в формуванні й розвитку людського капіталу держави, окремих її територій і

галузей економіки, підприємств або навіть окремого індивіда, залишаються мало визначеними і потребують відповідних наукових досліджень.

Мета статті: дослідити роль центрів професійно-технічної освіти державної служби зайнятості в формуванні людського капіталу.

Виклад основного матеріалу дослідження. В структурі державної служби зайнятості України функціонує ряд спеціалізованих навчальних закладів для дорослого населення – центри професійно-технічної освіти. Згідно наказу Міністерства праці України від 02.08.1996 № 64 «Про затвердження Положення про професійно-технічний навчальний заклад державної служби зайнятості» (зі змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 05.11.2007 № 597, наказом Міністерства соціальної політики України від 28.12.2011 № 577) [13], професійно-технічні навчальні заклади державної служби зайнятості створені відповідно до Законів України «Про професійно-технічну освіту», «Про зайнятість населення» з метою надання соціальних послуг, передбачених статтями 7 та 7.1 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття». Основним завданням навчальних закладів визначено забезпечення ефективної підготовки висококваліфікованих робітників шляхом професійного навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації (професійного навчання), зокрема безробітних, за професіями (спеціальностями), в яких є потреба на ринку праці.

Наразі в Україні функціонує 11 центрів професійно-технічної освіти державної служби зайнятості (далі – ЦПТО ДСЗ), які розміщені у Дніпропетровській, Донецькій, Івано-Франківській, Луганській, Львівській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Харківській та Херсонській областях (табл. 1).

Таблиця 1

Особливості діяльності центрів професійно-технічної освіти державної служби зайнятості України, станом на кінець 2020 року

№ п/п	Найменування, рік заснування	Особливості діяльності центрів
1	Дніпропетровський ЦПТО 2009 рік	Ліцензовані професії – 11. Понад 30 тематик курсів цільового призначення, а також освітні проекти для молоді та для людей «елегантного» віку. <i>Створена та активно використовується платформа дистанційного навчання. Завершено розробку пакету методичних матеріалів щодо підтвердження неформального навчання за професією «Продавець непродовольчих товарів».</i>
2	Донецький ЦПТО 2010 рік	У зв'язку з проведенням антитерористичної операції переміщено в м. Краматорськ Донецької області. Ліцензовані професії – 14. Більше 25 тематик курсів цільового призначення. <i>Впроваджено в навчальний процес елементи дистанційного навчання. Ведеться робота по впровадженню неформального професійного навчання з професії «Кухар».</i>
3	Івано-Франківський ЦПТО 2009 рік	Ліцензовані професії – 8. Короткотермінові курси цільового призначення за різноманітними напрямками – близько 20 тематик. <i>Ведеться робота по розширенню можливостей використання елементів дистанційного та дуального навчання.</i>

Продовження табл. 1

4	Луганський ЦПТО 2010 рік	У зв'язку з проведенням антитерористичної операції здійснює свою діяльність в м. Сєвєродонецьк Луганської обл. Ліцензовані професії – 12. Майже 25 тематик курсів цільового призначення. Центр включено до переліку закладів професійної (професійно-технічної) освіти для впровадження <i>елементів дуальної форми навчання з професій</i> : кухар, продавець продовольчих товарів, продавець непродовольчих товарів.
5	Львівський ЦПТО 2009 рік	Ліцензовані професії – 16. Близько 15 тематик курсів цільового призначення. За окремими дисциплінами та напрямками використовуються <i>елементи дистанційного навчання</i> (також для учасників АТО та осіб з обмеженими можливостями). Центр включено до переліку закладів професійної (професійно-технічної) освіти для впровадження <i>елементів дуальної форми навчання з професій</i> : водій трамвая, водій тролейбуса, тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва категорії A1, A2, B1, B2, B3, C, D1, G1, G2, E1, E2, H, фермер.
6	Одеський ЦПТО 2004 рік	Один з найбільш сучасних навчальних закладів професійної освіти в Україні. Ліцензовані професії – 33. Близько 50 тематик курсів цільового призначення. <i>Активно застосовуються елементи дуального та дистанційного навчання</i> . Центр визначено суб'єктом підтвердження результатів <i>неформального професійного навчання</i> осіб за професією «Кухар» (3-6 розряд).
7	Полтавський ЦПТО 2015 рік	Ліцензовані професії – 12. Майже 30 тематик курсів цільового призначення. <i>Використовується дистанційне навчання</i> . Центр включено до переліку закладів професійної (професійно-технічної) освіти для впровадження <i>елементів дуальної форми навчання з професій</i> : електромеханік торговельного та холодильного устаткування, слюсар з механоскладальних робіт.
8	Рівненський ЦПТО 1992 рік	Найбільший центр у структурі служби. Активно співпрацює з об'єднаними територіальними громадами з питань забезпечення кваліфікованими кадрами різноманітних галузей регіону. Перелік ліцензованих професій – 58. Близько 170 тематик курсів цільового призначення. Активно використовуються форми, технології та елементи <i>інклюзивного, віддаленого (дистанційного), дуального та неформального навчання</i> . <i>Дистанційне навчання</i> (за окремими напрямками, курсами) відбувається на теренах Рівненської області, а також Житомирської, Хмельницької, Київської, Луганської та Тернопільської областей – на замовлення відповідних ЦПТО, зокрема з онлайн підключенням більше 30 базових центрів зайнятості цих областей.
9	Сумський ЦПТО 2010 рік	Перелік ліцензованих професій – 12. Більше 25 тематик курсів цільового призначення. <i>Активно використовуються елементи дистанційного навчання</i> (за окремими спеціальностями, професіями та курсами). Центр включено до переліку закладів професійної (професійно-технічної) освіти для впровадження <i>елементів дуальної форми навчання з професій</i> : продавець продовольчих товарів, продавець непродовольчих товарів, зварник пластмас, оператор котельні, машиніст (кочегар) котельні.

Продовження табл. 1

10	Харківський ЦПТО 2008 рік	Перелік ліцензованих професій – 35. Понад 70 тематик курсів цільового призначення. Застосовуються елементи дистанційного навчання. Центр включено до переліку закладів професійної (професійно-технічної) освіти для впровадження елементів дуальної форми навчання з професій: оператор маніпулятора (лісове господарство та лісозаготівля), швачка.
11	Херсонський ЦПТО 2015 рік	Перелік ліцензованих професій – 12. Майже 40 тематик курсів цільового призначення. Застосовуються елементи індивідуального та дистанційного навчання. Центр включено до переліку закладів професійної (професійно-технічної) освіти для впровадження елементів дуальної форми навчання з професій: швачка, тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва категорії А1, А2, В1.

Джерело: розроблено автором за даними [14–24]

В 2020 році ЦПТО ДСЗ мають 223 ліцензії для здійснення освітньої діяльності за 95 робітничими професіями та організовують підвищення кваліфікації за 250 тематиками курсів цільового призначення, затребуваними на ринку праці. Впродовж 2019 року професійне навчання в ЦПТО ДСЗ проходили 54,114 тис. осіб (47,6 тис. осіб за 2018 рік; 43,1 тис. осіб за 2017 рік). Питома вага безробітних, які проходили навчання в ЦПТО ДСЗ у загальній кількості осіб, що проходили навчання за направленням служби зайнятості, склала 39,2%, що на 6,6 в.п. перевищує показник минулого року. Рівень працевлаштування випускників ЦПТО ДСЗ за підсумками 2019 року становив 95,3%. На рис. 1 представлено інформацію про щорічну чисельність осіб, що проходили навчання в ЦПТО ДСЗ в період 2012-2019 роки.

Рис. 1. Показники чисельності осіб, що проходили навчання в ЦПТО ДСЗ, 2012-2019 роки, осіб

Джерело: за даними Державної служби зайнятості

З метою підвищення якості освітніх послуг ЦПТО ДСЗ активно впроваджуються елементи технології дистанційного навчання в організацію

профнавчання безробітних та здійснюється розробка дистанційних курсів. Протягом 2019 року більше 4 тис. осіб з числа зареєстрованих безробітних проходили професійне навчання із застосуванням дистанційних технологій (майже 2,9 тис. осіб у 2018 році).

Протягом 2019 року за договорами співпраці на базі роботодавців навчання з використанням елементів дуальної системи проходили 2,4 тис. осіб (1,7 тис. осіб у 2018 році).

Активно розвивається такий напрям діяльності ЦПТО ДСЗ, як підтвердження результатів неформального професійного навчання: всі особи, які працювали на підприємстві та оволоділи певними професійними навичками, але не мали при цьому документального підтвердження, мають змогу підтвердити свою компетенцію та отримати документ державного зразка.

Наказом Міністерства соціальної політики від 16.03.2016 року № 256 «Про затвердження Переліку суб'єктів підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за робітничими професіями» (зі змінами від 03.04.2018 № 466) з числа ЦПТО ДСЗ визначено наступні суб'єкти підтвердження результатів неформального професійного навчання осіб за професією «Кухар» 3-6 розрядів: Державний навчальний заклад «Одеський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості»; Державний навчальний заклад «Рівненський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Загалом, за направленням служби зайнятості із серпня 2016 року в ЦПТО ДСЗ підтвердили кваліфікацію понад 260 осіб.

З метою наближення обсягів та якості професійного навчання до потреб ринку праці, державну службу зайнятості та фахівців ЦПТО ДСЗ залучено до розробки «Положення про дуальну форму здобуття професійної (професійно-технічної) освіти», законів України «Про освіту дорослих» та «Про національну систему кваліфікацій».

Представники ЦПТО ДСЗ щорічно беруть участь в Міжнародних виставках «Сучасні заклади освіти» та «Інноватика в сучасній освіті» (неодноразово ставали переможцями у конкурсних номінаціях), Всеукраїнських науково-практичних конференціях та семінарах, конкурсах «WorldSkills Ukraine» – де активно демонструють новітні засоби навчання, обладнання для предметних кабінетів, представляють власний досвід, програми та рішення для вдосконалення освітнього процесу.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Виконуючи завдання ефективної підготовки висококваліфікованих робітників шляхом професійного навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації, центри професійно-технічної освіти служби зайнятості відіграють важливу роль у формуванні та розвитку людського капіталу держави, для окремих її територій і галузей економіки.

За підсумками 2019 року професійним навчанням в ЦПТО ДСЗ охоплено 54,1 тис. безробітних (39% від чисельності безробітних, які проходили професійне навчання за направленням служби зайнятості). Професійне навчання здійснюється за 95 робітничими професіями та понад 240 напрямками підвищення кваліфікації за компетенціями для різних сфер економіки та самозайнятості. Рівень працевлаштування випускників ЦПТО ДСЗ за підсумками 2019 року становив 95,3%.

Зклади освіти служби зайнятості активно використовують новітні технології навчання, а також елементи дистанційного, інклюзивного, дуального, неформального професійного навчання.

Література:

1. Хімченко А. М., Лех Т. А. Генезис теорії людського капіталу. *Ефективна економіка*. 2012. № 5. URL:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1131>.
2. Квитка А. Особенности воспроизводства человеческого капитала в трансформационной экономике. *Бизнесинформ*. №11. 2009. С. 127–129.
3. Мочерний С. В. Економічний словник-довідник: / за ред. С. В. Мочерного. К.: Феміна, 1995. 368 с.
4. Економічна енциклопедія: у 3 т. / гол. ред. Б. Д. Гаврилишин. К.: Видавничий центр «Академія». Т. 2. 2001. 848 с.
5. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19?find=1&text=професійно-технічн#w1_39.
6. Головинов О. Н. Человеческий капитал в условиях трансформации экономики Украины: инвестиционные проблемы: Автореф. дисс. канд. экон. наук. Донецк. 2003. 24 с.
7. Грішнова О. А. Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки. К.: Знання, 2001. 254 с.
8. Захарова О. В. Інвестування у людський капітал як важіль активізації інноваційного розвитку. *Зб. наук. праць Черкаського державного технологічного університету*. Серія: Економічні науки. Черкаси, 2020. Вип. 56. С. 70–80.
9. Людський розвиток в Україні. Модернізація соціальної політики: регіональний аспект: колективна монографія / за ред. Е. М. Лібанової; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. К., 2015. 356 с.
10. Семів Л. К., Семів Р. А. Вплив вищої освіти на формування людського капіталу в умовах переходу до економіки знань. *Регіональна економіка*. 2009. №1. С. 15–26.
11. Петрушківська Е. В., Переверзева А. В. Освіта як складова людського капіталу. *Вісник Запорізького національного університету*. 2008. № 1(3). С. 119–124.
12. Фудорова О. М. Освіта як складова людського капіталу в умовах сучасного українського суспільства. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2015. № 1148. С. 147–150.
13. Наказ Міністерства праці України від 02.08.1996 № 64 «Про затвердження Положення про професійно-технічний навчальний заклад державної служби зайнятості». Із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 05.11.2007 № 597, наказом Міністерства соціальної політики України від 28.12.2011 № 577. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0440-96#Text>.

14. Державний навчальний заклад «Дніпропетровський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Офіційний сайт. URL:<http://cpto.dp.ua/>.

15. Державний навчальний заклад «Донецький центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Офіційний сайт. URL:<http://www.doncpto.com.ua/>.

16. Державний навчальний заклад «Івано-Франківський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Офіційний сайт. URL:<https://cpto.if.ua/>.

17. Державний навчальний заклад «Луганський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Офіційний сайт. URL:<http://lcpto.ues.net.ua/>.

18. Державний навчальний заклад «Львівський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Офіційний сайт. <http://www.lcptodcz.lviv.ua/>.

19. Державний навчальний заклад «Одеський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Офіційний сайт. URL:<http://profcentre.odessa.ua>.

20. Державний навчальний заклад «Полтавський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Офіційний сайт. URL:<http://cpto.pl.ua/>.

21. Державний навчальний заклад «Рівненський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Офіційний сайт. URL:<http://www.rcpto.org.ua>.

22. Державний навчальний заклад «Сумський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Офіційний сайт. URL:<http://scptu.sumy.ua/>.

23. Державний навчальний заклад «Харківський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Офіційний сайт. URL:<http://osvita.khcz.gov.ua/>.

24. Державний навчальний заклад «Херсонський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». Офіційний сайт. URL:<https://khecpto.org.ua/>.

References:

1. Khimchenko A. M., Liekh T. A. Henezys teorii liudskoho kapitalu. Efektyvna ekonomika. 2012. # 5. URL:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1131>.

2. Kvitka A. Osobennosti vosproizvodstva chelovecheskogo kapitala v transformatsionnoi ekonomike. Biznesinform. №11. 2009. Pp. 127-129.

3. Mochernyi S. V. Ekonomichnyi slovnyk-dovidnyk: / za red. S. V. Mochernoho. K.: Femina, 1995. 368 s.

4. Ekonomichna entsyklopediia: u 3 t. Hol. red. B. D. Havrylyshyn. K.: Vydavnychiy tsentr «Akademiia». T. 2. 2001. 848 s.

5. Zakon Ukraini «Pro osvitu» vid 05.09.2017 # 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19?find=1&text=profesiino-tekhnichn#w1_39.

6. Golovinov O.N. Chelovecheskii kapital v usloviyakh transformatsii ekonomiki Ukrainy: investitsionnye problemy: Avtoref. diss. kand. ekon. nauk. Donetsk. 2003. 24 p.

7. Hrishnova O. A. Liudskyi kapital: formuvannia v systemi osvity i profesiinoi pidhotovky. K.: Znannia, 2001. 254 s.

8. Zakharova O. V. Investuvannia u liudskyi kapital yak vazhil aktyvizatsii innovatsiinoho rozvytku. Zb. nauk. prats Cherkaskoho derzhavnogo tekhnolohichnogo universytetu. Seria: Ekonomichni nauky. Cherkasy, 2020. Vyp. 56. S. 70–80.

9. Liudskyi rozvytok v Ukraini. Modernizatsiia sotsialnoi polityky: rehionalnyi aspekt: kolektyvna monohrafiia / za red. E. M. Libanovoi; In-t demohrafii ta sotsialnykh doslidzhen im. M. V. Ptukhy NAN Ukrainy. K., 2015. 356 s.

10. Semiv L. K., Semiv R. A. Vplyv vyshchoi osvity na formuvannia liudskoho kapitalu v umovakh perekhodu do ekonomiky znan. Rehionalna ekonomika. 2009. #1. S. 15–26.

11. Petrushkivska E. V., Pereverzieva A. V. Osvita yak skladova liudskoho kapitalu. Visnyk Zaporizkoho natsionalnogo universytetu. 2008. # 1(3). S. 119–124.

12. Fudorova O. M. Osvita yak skladova liudskoho kapitalu v umovakh suchasnoho ukrainskoho suspilstva. Visnyk Kharkivskoho natsionalnogo universytetu imeni V. N. Karazina. 2015. # 1148, S. 147–150.

13. Nakaz Ministerstva pratsi Ukrainy vid 02.08.1996 # 64 «Pro zatverdzhennia Polozhennia pro profesiino-tekhnichniy navchalnyi zaklad derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Iz zminamy i dopovnenniamy, vnesenymy nakazom Ministerstva pratsi ta sotsialnoi polityky Ukrainy vid 05.11.2007 # 597, nakazom Ministerstva sotsialnoi polityky Ukrainy vid 28.12.2011 # 577. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0440-96#Text>.

14. Derzhavnyi navchalnyi zaklad «Dnipropetrovskyi tsentr profesiino-tekhnichnoi osvity derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Ofitsiinyi sait. URL:<http://cpto.dp.ua/>.

15. Derzhavnyi navchalnyi zaklad «Donetskyi tsentr profesiino-tekhnichnoi osvity derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Ofitsiinyi sait. URL:<http://www.doncpto.com.ua/>.

16. Derzhavnyi navchalnyi zaklad «Ivano-Frankivskyi tsentr profesiino-tekhnichnoi osvity derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Ofitsiinyi sait. URL:<https://cpto.if.ua/>.

17. Derzhavnyi navchalnyi zaklad «Luhanskyi tsentr profesiino-tekhnichnoi osvity derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Ofitsiinyi sait. URL:<http://lcpto.ues.net.ua/>.

18. Derzhavnyi navchalnyi zaklad «Lvivskyi tsentr profesiino-tekhnichnoi osvity derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Ofitsiinyi sait. <http://www.lcptodcz.lviv.ua/>.

19. Derzhavnyi navchalnyi zaklad «Odeskyi tsentr profesiino-tekhnichnoi osvity derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Ofitsiinyi sait. URL:<http://profcentre.odessa.ua>.

20. Derzhavnyi navchalnyi zaklad «Poltavskyi tsentr profesiino-tekhnichnoi osvity derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Ofitsiinyi sait. URL:<http://cpto.pl.ua/>.

21. Derzhavnyi navchalnyi zaklad «Rivnenskyi tsentr profesiino-tekhnichnoi osvity derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Ofitsiinyi sait. URL:<http://www.rcpto.org.ua>.

22. Derzhavnyi navchalnyi zaklad «Sumskyi tsentr profesiino-tekhnichnoi osvity derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Ofitsiyni sait. URL:<http://scptu.sumy.ua/>.

23. Derzhavnyi navchalnyi zaklad «Kharkivskyi tsentr profesiino-tekhnichnoi osvity derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Ofitsiyni sait. URL:<http://osvita.khcz.gov.ua/>.

24. Derzhavnyi navchalnyi zaklad «Khersonskyi tsentr profesiino-tekhnichnoi osvity derzhavnoi sluzhby zainiatosti». Ofitsiyni sait. URL:<https://khecto.org.ua/>.

The purpose of the article: to investigate the role of vocational education centers of the state employment service in the formation of human capital.

The article is used the following methods and techniques of research socio-economic phenomena and processes: analysis and synthesis, the method of comparison, dialectical and historical approaches, abstract-logical method, systematic and comparative analysis.

The article states that professional education is an important component of the education system in Ukraine and plays an important role in the formation and development of human capital. According to current legislation, professional education is aimed at the formation and development of professional competencies of a person necessary for professional activity in a particular profession in the field, ensuring its competitiveness in the labor market and mobility and career prospects throughout life.

Acquisition of such education in Ukraine is provided by appropriate educational institutions - institutions of professional education. These institutions provide training, retraining and advanced training on the basis of basic or complete general secondary education. Professional education centers of the state employment service are state-owned educational institutions, which, along with other components of the national education system and numerous educational institutions of different levels of education, are an important institution for the formation and development of human capital. The article highlights the modern features of the system of professional education institutions of the State Employment Service of Ukraine. It is established that fulfilling the task of effective training of highly skilled workers through professional training, retraining and advanced training, professional education centers of the employment service play an important role in the formation and development of human capital of the state, for its territories and industries. It is emphasized that educational institutions of the employment service actively use the latest learning technologies, as well as elements of distance and inclusive education, dual and non-formal professional training.